

30 lipca 2018

Kultura dostępna dla każdego

Milionowe inwestycje w modernizację obiektów i zabytków, własna siedziba dla Filharmonii Świętokrzyskiej, rosnące rzesze zwiedzających, widzów i melomanów, duże wydarzenia ściągające turystów spoza regionu, ale też aktywizacja kulturalna małych środowisk lokalnych wspieranych m. in. z dotacji z budżetu województwa - w ostatnim dwudziestoleciu kulturalne oblicze Świętokrzyskiego ogromnie się zmieniło.

Logo 20 lat
województwa
świętokrzyskiego

Unijny „zastrzyk”

W regionie zachowało się wyjątkowo dużo obiektów zabytkowych o znaczącej wartości historycznej i naukowej. Jeszcze dwadzieścia lat temu wiele z tych zabytków było w kiepskim stanie. Od czasu, kiedy województwo zaczęło korzystać z unijnych programów na rozwój regionalny, w rozbudowę, budowę, renowację lub modernizację obiektów kultury zainwestowano ogromne środki. Tylko w latach 2007-2013 przy dofinansowaniu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego zrealizowano 48 projektów w zakresie kultury, w tym zmodernizowano 16 obiektów, przeznaczając na ten cel prawie 13 mln euro. Prace takie prowadzono w ośrodkach kultury, zabytkowych kościołach, zespołach klasztornych, muzeach, salach kinowych – również w mniejszych miastach regionu, by zwiększyć dostęp do kultury dla wszystkich mieszkańców.

Region z powodzeniem korzystał również ze środków unijnych dostępnych w krajowych programach operacyjnych. Jedną z ważniejszych inwestycji o znaczeniu ponadregionalnym była budowa siedziby Filharmonii Świętokrzyskiej, instytucji samorządu województwa. Projekt, dofinansowany z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, miał wartość prawie 75 mln. Przeprowadzka była prawdziwą rewolucją. – Przedtem mieściliśmy się w użyczanych pomieszczeniach w Kieleckim Centrum Kultury, gdzie nie mieliśmy sali przygotowanej do występów orkiestry, nie mieliśmy też sali kameralnej. Teraz mamy dużą salę koncertową zaprojektowaną specjalnie pod nasze potrzeby i salę kameralną. Poszerzyła się dzięki temu oferta artystyczna, a co za tym idzie – frekwencja. W „starej” siedzibie mogliśmy grać tylko koncerty symfoniczne. Nie mieliśmy koncertów kameralnych, transmisji z Metropolitan Opera w Nowym Jorku, nie było koncertów rodzinnych, wystaw, projekcji filmowych – mówi **Jacek Rudnicki**, zastępca dyrektora Filharmonii Świętokrzyskiej.

W perspektywie 2014-2020 w ramach RPOWŚ na dziedzictwo kulturowe przeznaczono środki w wysokości prawie 37,5 mln euro. Z tego wsparcia korzystają m. in. świętokrzyskie samorządy instytucje kultury, organizacje turystyczne i pozarządowe, związki i stowarzyszenia, kościelne osoby prawne, przedsiębiorcy, kościoły, a także szkoły i uczelnie artystyczne. Dotychczas przeprowadzono nabory w konkursach na kwotę 155 532 600,95 zł i podpisano 27 umów na wsparcie projektów w zakresie kultury.

Kulturalne ożywienie

Zainteresowanie wydarzeniami pokazuje, że oferta placówek kultury przyciąga jak magnes. Doskonałym przykładem są wydarzenia organizowane przez Muzeum Wsi Kieleckiej.

Niektóre z nich gromadzą w ciągu jednego weekendu kilkunastotysięczne rzesze gości, stając się produktami turystycznymi naszego regionu – takim rekordowym powodzeniem cieszą się majówki w Skansenie czy dwudniowy Festiwal Smaków promujący kulinarne dziedzictwo. Jak informuje **Beata Ryń**, rzecznik prasowy MWK, w ciągu ostatnich dwóch dekad Muzeum odwiedziło prawie 2 miliony osób, a frekwencja stale rosła – z 35,5 tys. zwiedzających w 1997 do prawie 165 tysięcy w roku 2017.

Wyjątkowym miejscem jest stworzone od podstaw Europejskie Centrum Bajki im. Koziółka Matołka w Pacanowie, od kilku lat współprowadzone przez samorząd województwa. Ogromne zainteresowanie placówką wymusza stały rozwój. Ostatnio otwartą atrakcją jest bajkowa Kraina Soria Moria i to nie koniec planów. – W ubiegłym roku odwiedziło nas ponad 180 tys. osób. W sezonie turystycznym bardzo wielu gości się do nas nie dostaje, stąd plan rozbudowy. Obecnie dziennie przyjmujemy średnio około 650 gości. Po rozbudowie będziemy w stanie przyjąć 2000 osób dziennie – mówi dyrektor **Karolina Kępczyk**.

Wizytówką świętokrzyskiej kultury staje się również jedyna w województwie scena dramatyczna – Teatr im. S. Żeromskiego w Kielcach, którego organem prowadzącym jest samorząd województwa. Spektakle są coraz częściej doceniane na ogólnopolskich i międzynarodowych festiwalach, zdobywając nagrody, a placówka dorobiła się wiernego grona widzów. Jak podkreśla **Elżbieta Pędzik**, zastępca dyrektora Teatru, przełomowym momentem było niedawne zakończenie wieloletnich starań o uporządkowanie spraw prawnowłasnościowych siedziby: – To blokowało modernizację i rozbudowę zabytkowego XIX-wiecznego obiektu. Teraz mamy już otwartą drogę do starań o środki na ten cel z RPO.

– Obraz świętokrzyskiej kultury to nie tylko wielkie inwestycje i duże wydarzenia o szerokim oddźwięku medialnym. Samorząd województwa przywiązuje też ogromną wagę do tego, żeby kultura była dostępna dla każdego mieszkańca i żeby wspierać ją w każdym wymiarze, na każdym szczeblu. Dlatego od wielu lat wspomagamy dotacjami celowymi z budżetu samorządu województwa organizacje pozarządowe – podkreśla **Agata Binkowska**, odpowiadająca w Zarządzie Województwa za sprawy kultury. Każdego roku takie środki trafiają do kilkudziesięciu podmiotów. – Efektem są ciekawe przedsięwzięcia, które aktywizują do działania środowiska lokalne. Wiele z tych wydarzeń wpisało się na stałe do kalendarza imprez kulturalnych regionu – dodaje Agata Binkowska.

Jubileusz 20-lecia ma w tym roku również Świętokrzyska Nagroda Kultury przyznawana przez Zarząd Województwa za szczególne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz upowszechniania i ochrony dziedzictwa narodowego. – Od początku istnienia samorządu województwa honorujemy w ten sposób twórców, animatorów, działaczy i stowarzyszenia przyczyniające się do rozwijania życia kulturalnego w naszym regionie.

Doceniając to zaangażowanie i pasję, chcemy pokazywać, jak ważne miejsce kultura zajmuje w naszym codziennym życiu – podsumowuje marszałek województwa **Adam Jarubas**.